

Vastaus valtuustoaloitteeseen, Karkkilan kaupungin liittyminen ikäystävällisten kuntien verkostoon

Kaupunginvaltuusto 25.4.2022 § 15

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Tuija Telén
Valmistelija: Vt. konsernipalvelujohtaja, hallintopäällikkö Leena Pieniniemi

Karkkilan kaupungin hallintosäännön 115 § mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetuilla ja valtuutetun sijaan saapuneella varavaltuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Aloitteen jättämisestä tulee ilmoittaa sihteeristölle sähköisesti ennen kokouksen alkamista.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitettun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Aloitteen sisältö

Valtuutettu Satu Ahjoniemi esitti valtuustoaloitteen Karkkilan kaupungin liittymiseksi ikäystävällisten kuntien verkostoon (aloite liitteenä). Aloitteen ovat allekirjoittaneet seuraavat: Eino Huotari, Satu Ahjoniemi, Duncan Heathfield, Jarkko Ilonen, Päivi Hellgren ja Katja Etolin.

Aloite lähetetään kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.
"Kunta voi osoittaa sitoutumista ikäystävällisyyteen liittymällä Maailman Terveysjärjestö WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon (Age Friendly Cities and Communities). Suomen kunnista verkostossa ovat jo mm. Tampere ja Turku. Päätös liittymisestä on tehty useassa muussakin kunnassa. Verkostoon liittyminen ei synnytä kunnalle suoria velvoitteita. Kunta määrittelee itse, kuinka se toteuttaa ikäystävällisyyttä. WHO:n verkosto voi kuitenkin arvioida kuntia tiettyjen kriteereiden pohjalta. Maailmanlaajuisen verkoston jäsenet voivat vaihtaa kokemuksia asiantuntijoiden kanssa ja jakaa hyväksi koettuja käytänteitä.

Tampereella ikäystävällisyys näkyy esimerkiksi säännöllisinä terveystarkastuksina, iäkkäiden äänestys- ja osallistumisaktiivisuutena, kahtena kunnallisena vanhusasiamiehenä sekä erilaisina ikääntyneiden neuvonta- ja palvelupisteinä. Ikäystävällinen kunta huomioi väestön ikääntymisen päätöksenteossaan ja sitä ohjaavissa asiakirjoissa. Ikäystävällisyyden keskeisiä elementtejä ovat:

1) Päätöksenteon on oltava ikäystävällistä. Asukaslähtöinen demokratia edellyttää ikäihmisten kuulemista ja vaikutusmahdollisuuksia. Vanhusneuvostoilla on oltava todellista vaikutusvaltaa, mielellään jo asioiden valmisteluvaiheessa. Digitalisointi ei saa johtaa ikäihmisten mielipiteiden sivuuttamiseen. Kansalaistoiminnan tuki ja hyvät toimitilat tukevat ikääntyneiden osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vapaaehtoistyötä.

2) Elinympäristön kehittämisessä, kuten kaavoituksessa ja rakentamisessa, on otettava huomioon ikäihmiset. Asumisen, liikenteen ja elinympäristön pitää olla esteetöntä, turvallista ja viihtyisää. Henkistä hyvinvointia edistävät yhteisölliset asumisratkaisut, monipuoliset ja saavutettavat lähipalvelut ja oikeus lähiluontoon.

3) Julkisia palveluita on kehitettävä ikäihmisten tarpeet huomioon ottaen. Sosiaali- ja terveystalveluiden lisäksi kuntien vastuulla olevien liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden on oltava ikäystävällisiä. Palveluiden kehittämisessä on myös otettava huomioon ikääntyneen väestön moninaisuus.

Esitys Edellä olevan perusteella esitämme, että Karkkilan kaupunki liittyy ikäystävällisten kuntien verkostoon.”

Asian jatkokäsittely

Kaupunginhallitus 6.3.2023, § 59

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa valtuustoaloitteen sivistys ja hyvinvointi - toimialan valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikalautakunta 13.06.2023 § 61

Esittelijä: Sivistysjohtaja Arto Jormalainen
Valmistelija: Sivistysjohtaja Arto Jormalainen

Kaupunginhallitus on antanut vapaa-aikalautakunnalle valmisteltavaksi Satu Ahjoniemen tekemän valtuustoaloitteen. Aloitteen ovat allekirjoittaneet myös Eino Huotari, Satu Ahjoniemi, Duncan Heathfield, Jarkko Ilonen, Päivi Hellgren ja Katja Etohin. Aloite koskee kunnan sitoutumista ikäystävällisyyteen liittymällä Maailman Terveysjärjestö WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon.

Aloitteella halutaan korostaa ikäihmisten hyvinvointia Karkkilan kaupungissa. Ikäystävällisyys merkitsee ikäihmisten huomioimista niin moninaisesti kuin mahdollista. Aloitteessa todetaan, että verkostoon liittyminen ei synnytä kunnalle suoria velvoitteita. Kunta saa määritellä itse, kuinka se toteuttaa ikäystävällisyyttä, mutta samalla tulee huomioida WHO:n verkoston ikäystävällisyydelle asettamia kriteerejä.

Suurin osa iäkkäiden ihmisten käyttämistä palveluista on muita kuin sosiaali- ja terveystalveluja. Kunta voi vaikuttaa merkittävästi siihen, mitä palveluja kunnassa on tarjolla.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue vastaa terveyteen liittyvistä palveluista, mutta Karkkilan kaupunki tarjoaa kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen kautta

ikäystävällisiä palveluja. Lähtökohtaisesti palvelut ovat jo muotoutuneet pääsääntöisesti myös ikäystävällisiksi.

Asukaslähtöinen demokratia edellyttää ikäihmisten kuulemista ja vaikutusmahdollisuuksia. Karkkilan kaupungissa on valittu vaikuttajatoimielimet. Vanhusneuvosto kokoontuu säännöllisesti ja heitä kuullaan jo asioiden valmisteluvaiheessa. Aloitteen esityksenä on, että Karkkilan kaupunki liittyy ikäystävällisten kuntien verkostoon.

Vapaa-aikalautakunta toteaa, että aloite on kaupungin strategian mukainen ja että on perusteltua aloittaa ikäihmisten verkostoon liittyvien asioiden selvittäminen.

Ehdotus: Sivistysjohtaja Arto Jormalainen
Vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että

- 1) se hyväksyy lautakunnan vastauksen valtuustoaloitteeseen
- 2) Karkkilan kaupunki selvittää mahdollisuuksia liittyä ikäystävällisten kuntien verkostoon; ja
- 3) toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 26.06.2023 § 184
169/00.01.01/2022

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Tuija Telén
Valmistelija: Sivistysjohtaja Arto Jormalainen

Vapaa-aikalautakunta on käsitellyt valtuustoaloitetta kokouksessaan 13.6.2023 § 61 ja esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi antamansa vastauksen.

Ehdotus: Kaupunginjohtaja Tuija Telén
Kaupunginhallitus hyväksyy vapaa-aikalautakunnan vastauksen valtuustoaloitteeseen ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että

- 1) se hyväksyy vapaa-aikalautakunnan vastauksen valtuustoaloitteeseen
- 2) Karkkilan kaupunki selvittää mahdollisuuksia liittyä ikäystävällisten kuntien verkostoon; ja
- 3) toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi

Päätös: Hyväksyttiin.